

Konspekt zajęć edukacyjnych z języka polskiego
przeprowadzonych 23.11.2006r. przez Grażynę Trzeciak
w klasie I e Publicznego Gimnazjum w Pajęcznie
2 jednostki lekcyjne

Dział programowy: Kształcenie językowe, ścieżka filozoficzna, edukacja patriotyczna

TEMAT: Patrioci w małej ojczyźnie

- Kształcenie umiejętności:
  - planowania i organizowania swej pracy,
  - gromadzenia materiałów na podany temat,
  - prezentacji własnych sądów i opinii,
  - krytycznego odbioru tekstów perswazyjnych,
  - twórczego rozwiązywania problemów,
  - wykorzystania i prezentacji swej wiedzy i umiejętności,
  - formułowania uogólnień i wnioskowania,
  - wyszukiwania błędów językowych w różnych tekstach,
  - stosowania reguł ortograficznych,
  - kulturalnego i odpowiedzialnego nakłaniania,
  - korzystania ze słowników,
  - aktywnego słuchania,
  - swobodnego wypowiedzania się,
  - poprawnego posługiwania się polszczyzną literacką,
  - komunikowania się z grupą,
  - samooceny.
- uświadomienie potrzeby odpowiedzialności za swoje słowa,
- uwrażliwienie na piękno języka polskiego,
- budzenie odpowiedzialności za powierzone przez większość zadania,
- uświadomienie konsekwencji kłamstwa wyborczego,
- rozwijanie postawy człowieka wiernego prawdzie,
- dostrzeganie potrzeby estetycznej i miłej wizualnie autoprezentacji;
- dostrzeganie konieczności ćwiczenia pamięci.

Metody i formy pracy:

- praca w grupach,
- praca indywidualna, zbiorowa,
- burza mózgów,
- piramida priorytetów,
- pogadanka, rozmowa,
- elementy planowania,
- ocena własnej pracy

Środki i pomoce dydaktyczne:

- plansze do naklejania karteczek (podczas tworzenia piramidy priorytetów),
- kartki z nazwami cech i innymi wyrazami nazywającymi postawy,
- plakaty wyborcze z kampanii samorządowej,
- rzutnik pisma, foliogramy,
- karty samooceny.

RAPORT OSIĄGNIĘĆ ZAPREZENTOWANYCH PRZEZ UCZNIÓW KLASY I e

na zajęciach edukacyjnych z języka polskiego
prowadzonych przez Grażynę Trzeciak w dn. 23.11.2006r.

Dział programowy: Kształcenie językowe, ścieżka filozoficzna, edukacja patriotyczna

Uczniowie:

- znają pojęcie perswazji,
- potrafią wymienić rodzaje i przeznaczenie tekstów perswazyjnych,
- krytycznie odbierają teksty perswazyjne,
- posiadają umiejętność twórczego rozwiązywania problemów,
- dostrzegają w wypowiedziach przedwyborczych demagogię,
- nazywają najważniejsze cechy reprezentanta większej społeczności,
- wykorzystują, stosują oraz prezentują swą wiedzę i umiejętności,
- posiadają umiejętność formułowania uogólnień i wnioskowania na podstawie zgromadzonego w czasie kampanii wyborczej materiału,
- aktywnie słuchają,
- swobodnie wypowiadają się na temat,
- poprawnie posługują się polszczyzną literacką,
- potrafią wyrażać sądy i opinie na prezentowany temat,
- popierają swe wypowiedzi przykładami,
- umieją efektywnie posługiwać się słownikami / języka polskiego, wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych/, znają ich przeznaczenie,
- doskonale radzą sobie w pracy zespołowej,
- potrafią planować i organizować własną pracę,
- dobrze komunikują się z zespołem,
- efektywnie współdziałają z zespołem,
- wykorzystują, stosują oraz prezentują swą wiedzę i umiejętności,
- posiadają umiejętność formułowania uogólnień i wnioskowania /tu: na temat kampanii wyborczej i związanej z nią odpowiedzialności za słowo/,
- **dostrzegają rolę prawdy i odpowiedzialności w świecie,**
- przyjmują krytyczną postawę wobec prezentowanych treści,
- odczuwają potrzebę dbałości o kulturę języka;
- znają pojęcie „mała ojczyzna, patriotyzm, kiełbasa wyborcza, populizm, rzucać słowa na wiatr, obiecywać gruszki na wierzbie” itp.;
- dokonują samooceny.

Uczniowie wcześniej otrzymali zadanie zgromadzenia ulotek i plakatów wyborczych z kampanii samorządowej 2006. W czasie trwania kampanii wyborczej do samorządu lokalnego 1) zbierali materiał do pracy na dzisiejszej lekcji, 2) opracowywali go i przygotowywali do prezentacji w grupach. Wystąpiły tu elementy aktywnej metody nauczania zwanej planowaniem. Wcześniej zaś pisali teksty zachęcające do wyboru na burmistrza Obrzydłówka, zatem ciąg lekcji nosi znamiona projektu.

l.p.	Przebieg lekcji	Kształcone umiejętności
1.	<p><u>Przypomnienie z poprzednich lekcji pojęcia perswazji.</u></p> <p>Kiedy stosujemy perswazję? (<i>gdy chcemy kogoś nakłonić, przekonać, zachęcić</i>)</p> <p>Wymienić teksty perswazyjne.(<i>zaproszenie, ogłoszenie, podanie, teksty w kampaniach wyborczych, reklama</i>)</p> <p>Jakie mogą być rodzaje perswazji? (<i>łagodna, ostra, natrętna, brutalna</i>)</p> <p>Krótkie zaprezentowanie prac (plakatów wyborczych) wykonanych na wcześniejszych zajęciach: „Jesteś kandydatem na burmistrza Obrzydłówka. Zachęć wyborców do oddania na ciebie głosu”.</p>	Prezentowanie zdobytej wiedzy i umiejętności
2.	<p>Niedawno byliśmy obserwatorami kampanii wyborczej. Kandydaci na ważne stanowiska dokonywali autoprezentacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnienie pojęcia autoprezentacji – oficjalne przedstawienie samego siebie, swoich poglądów itp. • W jakiej formie przedstawiali się kandydaci na radnych i na burmistrza? (ulotki, plakaty, ogłoszenia w gazetce samorządowej, w telewizji lokalnej, na zebraniach z wyborcami) • Jaki sposób autoprezentacji jest najłatwiejszy i dlaczego? (w formie ulotek lub plakatu z krótkim hasłem, ponieważ nie wymaga od kandydata wymiany myśli na gorąco, odpowiedzi na trudne czasem pytania; może wtedy skorzystać z pomocy specjalistów, którzy napiszą ulotkę, wykreują postać z plakatu) • Dlaczego ludzie startują w wyborach? Jaki cel im przyświeca? (pozytywny -dobro ogółu, chęć zmienienia obecnego stanu rzeczy, ale i negatywny - prywatny interes, chęć zaistnienia, zrealizowania swoich ambicji bez względu na umiejętności itp.) • Wyjaśnienie pojęć: patriotyzm, patriotyzm lokalny, mała ojczyzna • Jakie pytania zadalibyście kandydatowi na ważne stanowisko, aby przekonać się o jego intencjach? (<i>praca w grupach 4-osobowych</i>) 	<p>Piękne wypowiedzianie się na zadany temat.</p> <p>planowanie i organizowanie własnej pracy,</p> <p>komunikowanie się z zespołem,</p> <p>efektywne współdziałanie, wykorzystanie i prezentacja</p>
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Jakimi cechami charakteru powinien odznaczać się reprezentant 	Efektywne współdziałanie,

	<p>większej grupy ludzi; ktoś, komu powierza się ważne zadania? <i>Wymienianie cech</i></p> <p>Poproszenie reprezentanta każdej z grup o podejście do tablicy i wspólne utworzenie piramidy priorytetów cech godnego reprezentanta jakiejś społeczności. Otrzymują karteczki z nazwami cech i przyczepiają wg ustalonej hierarchii (na górze powinno znajdować się jedno hasło, niżej dwa itd.). odrzucają cechy negatywne, które przypinamy na tablicy obok.</p> <p>Odpowiedzialność, aktywność, pomysłowość, zaradność, twórcza osobowość, postawa godna naśladowania (dobre sprawowanie), modny strój, atrakcyjny wygląd, uroda, egoizm, uciążliwość prawdy, skłonność do kłamstwa, widoczne przecenianie swych możliwości, samochwalstwo, przypisywanie sobie zbyt wielkich uprawnień, wiarygodność, patriotyzm, patriotyzm lokalny, dbałość o ładną polszczyznę</p> <p>Zapis do zeszytów</p> <p>W słowniku wyszukujemy te hasła, które znalazły się najwyżej.</p>	
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozszyfrowywanie znaczenia słów i związków frazeologicznych (<i>praca w grupach 4-osobowych</i>) – ćwiczenie w dobieraniu słów i odpowiadających im znaczeń <p>Kielbasa wyborcza Rzucać słowa na wiatr Trzymać za słowo Pójść do urny Być na świeczniku Obiecywać gruszki na wierzbie Populizm, populistyczny</p> <p>Rozdanie karteczek z zadaniami do pracy w grupach. GRUPA I GRUPA II GRUPA III GRUPA IV</p> <p>Przyporządkuj hasła do ich definicji.</p> <p>Prezentacja efektów pracy i porównywanie z foliogramem</p> <p>Kielbasa wyborcza - populistyczne formy zdobywania poparcia w <u>wyborach</u>. Wyrażenie może oznaczać zarówno faktyczny poczęstunek na wiecu przedwyborczym albo darmowe piwo, ale także atrakcyjne propozycje zmian gospodarczych czy społecznych. Obietnice są zwykle ogólnikowe, bez gwarancji, często jawnie niemożliwe do spełnienia.</p> <p><i>Typowe przykłady:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>naprawa służby zdrowia</i> • <i>zmniejszenie administracji państwowej</i> • <i>zmniejszenie podatków przy zachowaniu polityki socjalnej państwa</i> 	<p>Korzystanie ze słowników,</p> <p>ćwiczenie pamięci,</p> <p>prezentowanie wyników swej pracy.</p>

- *złagodzenie prawa dotyczącego aborcji*
- *zrównanie praw mniejszości narodowych czy seksualnych z prawami większości*
- *likwidacja korupcji*
- *oczyszczenie się partii z osób nieodpowiedzialnych lub szkodliwych dla państwa*

Kiełbasa wyborcza skierowana jest przede wszystkim do wyborców nieposiadających ostrych poglądów politycznych lub niemających wiedzy o działaniu mechanizmów gospodarczych. Przykładem kiełbasy wyborczej kierowanej do takich osób jest obietnica zmniejszenia podatków przy równoczesnym zintensyfikowaniu polityki socjalnej państwa.

Populizm to zachowanie polityczne polegające na głoszeniu tych poglądów, które są aktualnie najbardziej popularne w danej grupie społecznej, w celu łatwego zdobycia popularności, bez analizowania sensu tych poglądów oraz zastanawiania się nad realnymi możliwościami i rzeczywistymi skutkami wprowadzenia głoszonych poglądów w czyn. Często przybiera formę schlebiania masom poprzez krytykowanie ekipy rządzącej.

Obiecywać gruszki na wierzbie

składać komuś obietnice, których nie można spełnić, zwodzić kogoś': Przed wyborami politycy zawsze obiecują gruszki na wierzbie, byleby tylko zdobyć poparcie.

Rzucać słowa na wiatr

nie przejmować się tym, co się komuś obiecało, zapowiedziało': Cenił go za to, że nie rzucał słów na wiatr.

Trzymać {kogoś} za słowo

zwykle w 1. osobie l. poj. lub mn. 'pamiętać o czyjejs obietnicy, oczekiwać, że zostanie ona spełniona': Oddam ci kasetę za dwa dni. - Trzymam cię za słowo.

Znaleźć się [być, stać] na świeczniku

'zajmować eksponowane stanowisko, pełnić ważne funkcje itp.': Odkąd znalazł się na świeczniku, nie można się z nim dogadać.

Pójść do urny

zagłosować, wziąć udział w wyborach

"Gdybym ubiegał się o mandat radnego w czasie kampanii wyborczej, szczególną wagę przywiązywałbym do...";

"Gdybym wybierał radnych, oddałbym swój głos na tych kandydatów, którzy..."

Zwróć uwagę, że obywatele powinni podchodzić krytycznie do deklaracji składanych w czasie kampanii wyborczej. Programy raczej oddają intencje kandydata i jego ugrupowania, niż są całkowicie realnymi obietnicami!

5.

Na tym etapie lekcji zajmiemy się analizą ulotek i plakatów naszych kandydatów. *Każda grupa losuje zestaw ulotek i plakatów (aby ułatwić dzieciom pracę, tworzymy identyczne warianty zestawów) i wykonuje*

komunikowanie się

	<p><i>następujące zadania:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaki jest poziom graficzny i estetyczny prezentowanych materiałów? 2. W jaki sposób kandydaci zwracają się do wyborców? 3. Do jakich uczuć i wartości się odwołują? 4. Jakie hasła uważacie za najciekawsze? (Podaj 1-2 i uzasadnij wybór). 5. W jaki sposób kandydaci budują poczucie wspólnoty z wyborcami? Podaj przykłady. 6. Postarajcie się ocenić poprawność językową i interpunkcyjno-ortograficzną ulotek, na których widnieje krzyżyk. 7. Wskaż przykłady pustosłowania. Czy posługiwanie się językiem wiąże się z odpowiedzialnością? <p>Można też wyświetlić pytania na ścianie i wspólnie z dziećmi analizować</p>	<p>z zespołem,</p> <p>efektywne współdziałanie,</p> <p>wykorzystanie i prezentacja swojej wiedzy i umiejętności</p> <p>Wyciągnięcie wniosków i uogólnianie</p>
7.	<p>Praca domowa:</p> <p>(do wyboru) wszystkie wypowiedzi powinny mieć objętość min.1,5str.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ułóż w dowolnej formie wyborczy savoir-vivre, czyli poradnik kulturalnego i odpowiedzialnego kandydata. 2. Idealny kandydat do samorządu lokalnego – charakterystyka postaci. 3. Moje refleksje o odpowiedzialności. Koniecznie nawiąż do problematyki dzisiejszej lekcji. 4. To była ciekawa lekcja! Napisz do redakcji „Szpili” list- artykuł dotyczący dzisiejszej lekcji. 5. W formie dłuższej wypowiedzi napisz, co powiedziałbyś człowiekowi, który wygrał wybory i stał się reprezentantem społeczeństwa lokalnego. <p>Dla uczniów, którzy mają trudności w uczeniu się</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Dokończ zdania: "Gdybym ubiegał się o mandat radnego w czasie kampanii wyborczej, szczególną wagę przywiązywałbym do..."; "Gdybym wybierał radnych, oddałbym swój głos na tych kandydatów, którzy..." 	
8.	<p>Dyskusja na temat wykorzystania ludzkiego zaufania i odpowiedzialności za powierzone funkcje społeczne.</p> <p>Jakich ważnych kwestii nie poruszyli kandydaci?</p>	fakultatywnie
9.	<p>Na koniec uczniowie wrzucają do miniurn odpowiedzi na pytania</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Jak pracowałem na dzisiejszej lekcji? (dałem z siebie wszystko, dobrze, źle, mogłem dać z siebie więcej) b) Dziś nauczyłem się (bardzo dużo, średnio dużo, mało, nic) c) Zajęcia były (bardzo atrakcyjne, atrakcyjne, mogło być lepiej, nudne) 	samoocena

